

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΦΩΤΙΑΣ

μηνιαίας κυκλοφορίας συλλογή θεωρητικών κειμένων και μεταφράσεων

τ.04 - Απρίλιος - Μάιος 2015

Μηδενιστικός Κύκλος - Contra Omnes

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Το παρόν έντυπο αποτελεί μία επιθεώρηση η οποία εκδίδεται σε μηνιαία βάση από τον Μηδενιστικό Κύκλο - Contra Omnes και στην οποία δημοσιεύονται θεωρητικά κείμενα από την Ελλάδα και το εξωτερικό από τα διαδικτυακά μέσα Κύκλος Ατομικιστών Αναρχικών, Inter Arma και Nigrum Inferno. Σε κάθε τεύχος του εντύπου θα δημοσιεύονται κείμενα τα οποία μπορεί μεν να μην καλύπτουν στο σύνολό τους το δικό μας σκεπτικό και να μην εκκινούν απ' τις ίδιες αφητηρίες, αλλά βρίσκουμε σε αυτά χρήσιμο υλικό για ανάπτυξη κριτικής και διαλεκτικής για όλο το φάσμα της κυριαρχίας.

Η πρωτοβουλία αυτή αναπτύσσεται για την ενίσχυση της διαλεκτικής στους μηδενιστικούς κύκλους και με στόχευση να αποτυπώσει την πλούσια διαδικτυακή δουλειά στους τομείς της αντιπληροφόρησης και της μετάφρασης σε ένα από έντυπο μηνιαίο σημείωμα. Τυπώνεται και διανέμεται χέρι με χέρι κατόπιν παραγγελίας.

Μηδενιστικός Κύκλος - Contra Omnesmail: contra_omnes@riseup.net

(Nigrum Inferno, preludeofdespair.squat.gr)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα 3 “Ούτε Λήθη, ούτε Τελετή: Ενάντια στην λατρεία του Πτώματος”

Σελίδα 7 “Η δική μου Αναρχία”, Sidney E. Parker

Σελίδα 12 “Προλεγόμενα για κάθε μελλοντική μηδενιστική φιλοσοφία”, John A. Marmysz

Σελίδα 22 “Ασυνάρτητες σκέψεις με μπολιασμένα ίσως και πρέπει (θεωρητική περίοδος άμεσης δράσης I.I)”

Σελίδα 27 “Κάποιες σκέψεις για τον πολιτισμό και την κοινωνία”, Parabellum

“Ούτε Λήθη, ούτε Τελετή:
Ενάντια στην λατρεία του Πτώματος”

«Σε μένα φαίνεται προτιμότερο, οι τιμές προς ανθρώπους που διακρίθηκαν για τις πράξεις τους, να εκδηλώνονται και αυτές μόνο με πράξεις»

Θουκυδίδης, Ιστορία του Πελοποννησιακού Πολέμου, 411 π.Χ.

Είναι επικίνδυνο να κηρύσσεις πόλεμο ενάντια στο κράτος και σε αυτό τον κόσμο, επειδή το Κράτος γνωρίζει πώς να κάνει μόνο δύο πράγματα: να εξελίσσεται, και να χτυπά οποιονδήποτε θα μπορούσε να το καταστρέψει, να το αποδυναμώσει ή να εμποδίσει την εξέλιξή του. Ως εκ τούτου, οι αναρχικοί, όρος με τον οποίο εννοούμε τους επαναστάτες, έχουμε συνείδηση των αποφάσεών μας και των ευθυνών που απορρέουν από αυτές. Όταν λέμε επαναστάτες, δεν αναφερόμαστε σε καμία πίστη για έναν τέλειο και ειρηνικό κόσμο, ούτε στη χιμαιρική πεποίθηση για την πιθανότητα να δούμε μια συνολική αντι-εξουσιαστική επανάσταση, την οποία μπορούμε μόνο να ονειρευόμαστε στον πνευματικό αυνανισμό μας, είτε στη διάρκεια της ζωής μας είτε όχι. Μιλάμε για μία μόνιμη τάση προς την εμβάθυνση μιας διαδικασίας ρήξης με την εξουσία και τους θεσμούς της, μέσα από ριζοσπαστική κριτική και καταστροφή.

Στις 22 Μαΐου 2009, ο Mauricio Morales, ένας σεβαστός σύντροφος από το Σαντιάγκο της Χιλής, έπεσε στη μάχη σε αυτό τον κοινωνικό πόλεμο στον οποίο προσπάθησε, όπως και τόσοι άλλοι αναρχικοί προσπαθούν σε όλο τον κόσμο, να συμβάλει με τα δικά μας μέσα και αξίες, με τη δική μας ένταση και τις επιθυμίες. Η έκρηξη της αυτοσχέδιας βόμβας που μετέφερε στην πλάτη του, προκάλεσε τον βίαιο θάνατό του· προοριζόταν για τη Σχολή Σωφρονιστικών Υπαλλήλων, στην οποία είχε φτάσει κοντά. Όσο μακριά και αν είμασταν εκείνη τη στιγμή, στην καρδιά της παλιάς Ευρώπης, το νέο του θανάτου του μας αναστάτωσε γι' αυτό που ήταν: ο θάνατος ενός αδελφού. Δεν γνωρίζαμε τον

Maurício προσωπικά, αλλά έχει σημασία; Αναγνωρίζουμε τους εαυτούς μας σε αυτόν, όπως αναγνωρίζουμε τους εαυτούς μας κάθε μέρα σε όλες τις επιθέσεις ενάντια στην κυριαρχία, και αυτό ήταν αρκετό για εμάς. Όπως πολλοί άλλοι, φωτίσαμε τη νύχτα σε ανάμνησή του. Επειδή αυτή είναι η μοναδική μορφή επετείου που μας ταιριάζει για να χαιρετίσουμε τη μνήμη ενός συντρόφου: η συνέχιση του αγώνα σε ένδειξη αλληλεγγύης, ναι, αλλά και πολλά περισσότερα: να πολλαπλασιάζουμε στην πράξη την κριτική ενάντια σε αυτό τον κόσμο, και να υποθάλουμε τη διάχυσή της.

Επειδή οι επιθέσεις μας ενάντια στο υπάρχον δεν έχουν ως πρωταρχικό τους στόχο ούτε να τιμήσουν τη μνήμη των συντρόφων που έπεσαν, ούτε να στείλουν αφιερώσεις στον έναν ή στον άλλο φυλακισμένο σύντροφο, ούτε να συνδιαλλαγούν με την εξουσία σώμα με σώμα και μετωπικά. Η επίθεση για εμάς είναι μια αναγκαιότητα ώστε ο λόγος μας να έχει νόημα και οι ιδέες μας να μην είναι απλά έννοιες. Και θεωρούμε τελείως δευτερεύουσα, τη βρίσκουμε εντελώς περιττή, αυτή την ανάγκη πάντα να στέλνουμε κλεισίματα του ματιού ή να είμαστε αυτό-αναφορικοί. Οι αποδέκτες αυτών των νευμάτων δεν χρειάζεται να ονοματίζονται αν αναγνωρίζουν τον εαυτό τους σε μία πράξη καθαυτή. Και το να αφιερώνουμε μια επίθεση σε ένα σύντροφο απομακρύνει άλλους από τη δυνατότητα να την ιδιοποιηθούν για τον εαυτό τους, και αποκόπτει εμάς από έναν άπειρο αριθμό δυνατοτήτων για ιδιοποίηση και επαναληψιμότητα, καθώς και από την ανωνυμία που χαρακτηρίζει την αναρχική μας παρέμβαση με όλη της την ταπεινοφροσύνη. Για να ξεκαθαρίσουμε τι αποκαλούμε ταπεινοφροσύνη, εννοούμε ότι οι επιθέσεις μας καταγράφονται ως μέτριες συνεισφορές στον κοινωνικό πόλεμο που διεξάγεται από πάντα, και όχι ως ηρωικές πράξεις, αλλά όπως λέμε πάντα, είναι εύκολο να επιτίθεται και δεν έχει σημασία ποιο είναι το εξοργισμένο άτομο που επιτίθεται. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο οι σύντροφοί μας που έπεσαν στη μάχη δεν είναι ήρωες.

Οι επιθέσεις μας είναι καθημερινές, δεν περιμένουν και δε χρειάζονται κανένα κάλεσμα αλληλεγγύης. Αυτή είναι η μόνη μορφή

επετείου για εμάς: η συνεχής σύγκρουση. Γιατί όλες οι άλλες μορφές επετείου δε γιατρεύουν την εξεγερμένη καρδιά μας, γιατί το κλάμα δεν έριξε ποτέ κανένα τοίχο. Είτε είναι θεϊκής είτε ανθρώπινης θρησκείας, οι απόστολοι αυτού του κόσμου δε προσφέρουν καμιά λύση στα προβλήματά μας. Ολονυχτίες, τελετές, μοιρολόγια, επετείους, όμορφα λόγια και φτηνό λυρισμό τα εγκαταλείπουμε πρόθυμα και βαδίζουμε στο μονοπάτι που έχουμε διαλέξει. Δε μας ενδιαφέρει η δόξα και οι τιμές αλλά η αξιοπρέπεια, η αγάπη και το μίσος. Με αυτές τις τρεις αδερφές πορευόμαστε κάθε μέρα. Θα προτιμούσαμε να μη νιώθαμε την ανάγκη να γράψουμε αυτές τις γραμμές, αλλά φοβόμαστε πως βλέπουμε αξίες θρησκευτικής και στρατιωτικής προέλευσης να αναμιγνύονται με τις δικές μας.

Η λατρεία των νεκρών είναι απλά μια προσβολή στον αληθινό πόνο. Το να κρατάς ένα μικρό κήπο, να ντύνεσαι στα μαύρα και να φοράς βέλο, δεν αποδεικνύουν την ειλικρίνεια της θλίψης. Πρέπει και η θλίψη να εξαφανιστεί, τα άτομα πρέπει να αντιδρούν στο τέλος των πραγμάτων και αναπόφευκτα στο θάνατο. Πρέπει να πολεμήσουμε ενάντια στο να υποφέρουμε αντί να το επιδεικνύουμε, αντί να πορευόμαστε σε γκροτέσκες λιτανείες και με ψεύτικες ευχές. Πρέπει να ανατρέψουμε τις πυραμίδες, τους τύμβους, τους τάφους· πρέπει να περάσουμε το άροτρο μέσα από τους τοίχους του νεκροταφείου για να απαλλάξουμε την ανθρωπότητα από αυτό που ονομάζεται σεβασμός στους νεκρούς, αλλά είναι η λατρεία των πτωμάτων.

Albert Libertad, L'anarchie, 31 Οκτώμβριου 1907

Δεν υπάρχει δόξα στο θάνατο στη μάχη. Η εξουσία μας επιφυλάσσει μακάβριες συνέπειες για την απόφαση μας να πολεμήσουμε, είτε αυτές είναι φυλακή, είτε βασανιστήρια, είτε θάνατος. Όλα αυτά τα άσχημα νέα είναι κομμάτι του συμβολαίου που υπογράψαμε με τους εαυτούς μας, στην απόφαση μας να είμαστε σε πόλεμο με το υπάρχον. Ξέρουμε ότι μπορούμε να περιμένουμε, από το πιο όμορφο μέχρι το πιο τραγικό και είμαστε προετοιμασμένοι ότι και να γίνει. Αυτή τη φορά ήταν θανάσιμο, αλλά αυτό δε σημαίνει πως ο Mauricio ήταν ένας πιο

αφοσιωμένος και πιο γενναίος σύντροφος από οποιονδήποτε άλλο μαχητή. Εκείνη τη νύχτα, υπολόγισε τα ρίσκα όπως κάνουν πολλοί άλλοι κάθε νύχτα και η τύχη τον έκλεψε από εμάς. Θα μπορούσε να συμβεί σε σένα, σε μένα, σ'αυτόν, σ'αυτήν ή σε οποιαδήποτε άλλη ατομικότητα για την οποία η Αναρχία δεν είναι μόνο λόγια και πόζα.

Πολλοί από τους συντρόφους μας πέθαναν στη μάχη. Οι Ραβασόλ, οι Φιλίπι, οι Μοράλες της ιστορίας μας είναι πολλοί, ζουν λιγότερο ή περισσότερο στη μνήμη μας, συνεχίζουν να ζουν σε κάθε χτύπημά μας, σε κάθε επίθεση ενάντια στην κυριαρχία. Και δεν είναι μάρτυρες, δεν πέθαναν για κάποιο σκοπό, δε θυσιάσαν τους εαυτούς τους. Πέθαναν προσπαθώντας να ζήσουν το όνειρο, δεν παραδόθηκαν και σκοτώθηκαν. Αυτό είναι όλο. Τίποτα δε θα τους φέρει πίσω, κανένα τραγούδι, κανένα ποίημα, κανένας λόγος γιατί δεν υπάρχει το πέρα, δεν υπάρχουν ήρωες, δεν υπάρχει ένας άλλος κόσμος που μπορούμε να γιατρέψουμε τις πληγές που μας δημιούργησε τούτος.

Σύντροφοι, ας μην ενδώσουμε στο τραγούδι των σειρήνων του θαυμασμού, του χαρίσματος και της κοινωνικής αξίας. Οι αναρχικοί δεν πρέπει να κανονικοποιούνται. Ας τα αφήσουμε αυτά στις περσόνες και στη θρησκευτική ειδωλολατρία. Ας είναι ο καθένας και η καθεμία ο δικός του/της ήρωας/ηρωίδα αντί να ψάχνει το μεγαλείο στους άλλους. Ο Mauricio δεν είναι γλυπτό, αφίσα ή είδωλο. Είναι μια πηγή έμπνευσης, ένας αδερφός.

Ενάντια στη λατρεία των πτωμάτων.

Ιούνιος 2013

Πηγή : Έρεβος

“Η δική μου αναρχία”, Sidney E Parker

Το κείμενο αυτό γράφτηκε την άνοιξη του 1981 και δημοσιεύτηκε στις 23 Φεβρουαρίου του 2012, στην έντυπη έκδοση «Free Life, The Journal of the Libertarian Alliance» της ομώνυμης ιστοσελίδας [http://www.la-articles.org.uk/]

Το 1947, στην ηλικία των 17χρόνων, άρχισα να αυτοαποκαλούμαι αναρχικός. Έχοντας κάνει μια θητεία γύρω στα τρία χρόνια στο σοσιαλιστικό κίνημα, όπως ήταν φυσικό, αντελήφθη την αναρχία ως μια μορφή κομμουνισμού. Στη θέση του Bukharin τοποθέτησα τον Bakunin, στη θέση του Kautsky τον Kropotkin και στη θέση του Marx, τον Malatesta, η κοινοκτημοσύνη, όμως, σαν απότερος σκοπός, παρέμεινε η ίδια, ακόμα κι αν η διαδρομή ήταν τώρα πια διαφορετική. Και ήταν αυτός ο στόχος, προς τον οποίο κατευθύνθηκα τα επόμενα δέκα χρόνια, παρά τα διαφορετικά σημεία στα οποία έδωσα έμφαση και τις διαφορετικές τακτικές.

Προς το τέλος της δεκαετίας του 1950, άρχισα να έχω σοβαρές αμφιβολίες σχετικά με τη συμβατότητα της αναρχίας με τον κομμουνισμό. Αρχικά, η κριτική μου στην αναρχία ως ένα είδος κομμουνισμού, ήταν ήπια και εστίαζε κυρίως στην ανάδειξη του γεγονότος ότι υπήρχαν άλλοι τρόποι ανάγνωσης της αναρχίας από την κομμουνιστική. Τότε, το 1961, διάβασα το «*Ο Μοναδικός και η Ιδιοκτησία του*» του Max Stirner και πείστηκα ότι η αναρχία δεν ήταν μια μορφή κομμουνισμού, αλλά μια μορφή ατομικισμού. Το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξα τότε και στο οποίο εμμένω μέχρι σήμερα, ήταν πως ο ατομικισμός, όπως λέει και ο John Beverley Robinson, είναι «*η συνειδητοποίηση του ίδιου του ατόμου ότι βρίσκεται πάνω από κάθε θεσμό και τύπο, ότι αυτά υπάρχουν στο μέτρο που ο ίδιος επιλέγει να τα κάνει δικά του με την αποδοχή τους*» και, πιο αναλυτικά, είναι «*η συνειδητοποίηση του ατόμου ότι είναι ο ένας, πως σε ό,τι αφορά τον ίδιο, είναι μοναδικός*». (Αυτό δεν αποτελεί κάποιο είδος σολιψισμού. Ο Robinson πάει και παραπέρα, για να αναγνωρίσει την ύπαρξη «*κι άλλων ατόμων*». «*Κανείς, όμως, από αυτούς δεν είναι*

σαν τον ίδιο. Εκείνος ξεχωρίζει. Η συνείδησή του, οι επιθυμίες και οι πηγές από τις οποίες αντλεί ικανοποίηση με βάση αυτή, είναι κάτι μοναδικό, κανένα άλλο δεν μπορεί να έχει πρόσβαση σ'αυτή»).

Σαν επακόλουθο αυτού, του ότι δεν αναγνώριζαν κανένα τύπο και κανένα θεσμό ως έχοντες εξουσία πάνω τους, ήρθε το γεγονός πως οι ατομικιστές ήταν, λογικά, αναρχικοί. Και, επειδή αρνούνταν την εγκυρότητα της όποιας εξουσίας πάνω στο άτομο, οι αναρχικοί ήταν, λογικά, ατομικιστές, δεδομένου ότι η άρνηση αυτή επιβεβαίωνε την πρωτοκαθεδρία του ατόμου. Η αναρχία μου, τότε, απελευθερώθηκε από τα τελευταία απομεινάρια εκείνου του αλτρουϊστικού ιδεαλισμού, ο οποίος θέτει εκτός υπηρεσίας το Θεό και το κράτος, μόνο για να τα αντικαταστήσει με την υπηρεσία στο όνομα της Κοινωνίας και της Ανθρωπότητας. Και πέραν αυτού, η αναρχία, όπως τη βλέπω τώρα, ξετρύπωσε την εξουσία από την τελευταία της κρυψώνα μέσα σε φαντάσματα όπως το «καθήκον» και η «ηθική υποχρέωση» και ρίζωσε βαθιά στο συνειδητό εγωισμό.

Ο πρότερος στόχος μου περί ακρατικής κομμουνιστικής κοινωνίας, μου έγινε απωθητικός. Νιώθοντας έντονα την ανάγκη διατήρησης της ατομικότητάς μου, δεν επιθυμούσα επουδενί να διαλύσω το εγώ μου μέσα στην αμορφία ενός ισόνομου κοπαδιού. Ο κομμουνισμός θα με καθιστούσε ανίσχυρο, πριν κι από την οικονομική κολλεκτιβοποίηση. Η κοινοκτημοσύνη των μέσων παραγωγής θα με έφερνε αντιμέτωπο με την επιλογή: ενσωμάτωση ή περιθώριο. Η οποιαδήποτε ομάδα, ή ομοσπονδία ομάδων, μπορεί να είναι τόσο ισχυρή όσο το οποιοδήποτε Κράτος, εάν αυτή μονοπωλήσει, σε οποιαδήποτε περιοχή, τις επιλογές δράσεις και συνειδητοποίησης. Το αποτέλεσμα θα ήταν ο κοινωνικός ολοκληρωτισμός, ακόμα κι αν αυτός εφαρμοζόταν στο όνομα της «αναρχίας». Επί του πρακταίου, ο ακρατικός κομμουνισμός θα συσώρευε το σύνολο της εκτελεστικής εξουσίας στα χέρια των μαζικών συνελεύσεων, ή των εκλεγμένων εκπροσώπων. Με τον έναν ή με τον άλλο τρόπο, θα εκφραζόταν ως μια *de facto* διακυβέρνηση του ατόμου από την πλειοψηφία. Ποια δύναμη θα μπορούσα να χρησιμοποιήσω εάν, για παράδειγμα, έμενα

κολλημένος στη βάση της πυραμίδας των εργατικών συμβουλίων, τα οποία ενδείκνυνται ως διοικητικές δομές στην κομμουνιστική κοινωνία; Στην καλύτερη των περιπτώσεων, και στην πιο αγνή του μορφή, ένα τέτοιο σύστημα θα μπορούσε να παράξει μια «αναρχία» του συνόλου. Δε θα παρήγαγε την αναρχία του ατόμου.

Αυτή, όμως, η απόρριψη της κομμουνιστικής ουτοπίας, δεν τελειοποίησε τον ορισμό που έδωσα στην αναρχία ως μορφή ατομικισμού. Ο κομμουνισμός ήταν αναμφίβολα ασύμβατος με την αναρχία, η αναρχία, όμως, ήταν άραγε συμβατή με οποιαδήποτε κανονιστική κοινωνική τάξη; Με άλλα λόγια, ήταν δυνατό να αντιλαμβανόμαστε την αναρχία ως ένα κοινωνικό σχηματισμό;

Στο «Ο Άνθρωπος ενάντια στο κράτος», ο Herbert Spencer σημειώνει ότι *«η κοινωνική οργάνωση έχει νόμους οι οποίοι υπερπηδούν τις επιθυμίες του ατόμου. Και η μη τήρηση αυτών, οφείλει να είναι καταστροφική»*. Αφήνοντας κατά μέρος το σχετικό ερώτημα: καταστροφική για ποιόν; Μπορώ να δώ πού το πάει ο Spencer. Οι περισσότεροι άνθρωποι, οι οποίοι αυτοαποκαλούνται αναρχικοί, εικάζουν πως η εξαφάνιση του Κράτους θα σημαίνει και την εξαφάνιση της εξουσίας. Είναι αλήθεια πως μια δημοφιλέστατη απάντηση σ' αυτούς οι οποίοι τοποθετούνται ενάντια στη δυνατότητα ύπαρξης κοινωνίας χωρίς διακυβέρνηση, είναι τα παραδείγματα πρωτόγονων κοινωνιών, οι οποίες είναι ή ήταν ακρατικές, θέτοντας το ερώτημα, αφού μπορούν εκείνοι να λειτουργήσουν μ' αυτόν τον τρόπο, γιατί όχι κι εμείς; Για παράδειγμα, ο Hubert Deschamps στο βιβλίο του *«Οι πολιτικοί θεσμοί της Μαύρης Αφρικής»* περιγράφει φυλές, στο εσωτερικό των οποίων *«δεν υπάρχει καμία αναγκαιότητα ηγεσίας, ούτε καταναγκαστικών θεσμών. Οι προστριβές μειώνονται στο ελάχιστο λόγω της απουσίας κοινωνικών διαφοροποιήσεων, καθιστώντας αδύνατο για κάποιον να υπερισχύσει έναντι του άλλου, και όλων, λόγω της εκ φύσεως υποταγής σε έθιμα των προγόνων»* (δική μου έμφαση) [2]. Σε τέτοιες κοινωνίες, λοιπόν, δεν υπάρχει κάθετη εξουσία που να ασκείται από το Κράτος, υπάρχει, όμως, μια οριζόντια εξουσία η οποία ασκείται από την «κοινωνία», με τη μορφή «εθίμων των προγόνων» – εθίμων

που συχνά είναι πανταχού παρόντα και δεσποτικά, περισσότερο ακόμα κι από τις σύγχρονες κυβερνήσεις! Το γεγονός ότι ένα τέτοιο μοντέλο κοινωνικού ελέγχου υπάρχει στο μυαλό πολλών δηλωμένων αναρχικών, καταδεικνύεται στη μπροσούρα του Nicolas Waiter, «Σχετικά με τον Αναρχισμό» (*About Anarchism*). Ο ίδιος ισχυρίζεται εδώ πως «στα πλαίσια μιας πιο ελευθεριακής κοινωνίας» η «κατάλληλη αντιμετώπιση της παραβατικότητας θα ήταν μέρος του εκπαιδευτικού συστήματος και του συστήματος υγείας, και δε θα μετατρεπόταν σε ένα θεσμοθετημένο σύστημα τιμωρίας. Η έσχατη λύση δε θα ήταν η φυλάκιση ή ο θάνατος, αλλά ο αποκλεισμός ή η απομάκρυνση». Η ίδια «έσχατη λύση» πολλών πρωτόγονων κοινωνιών ενάντια σε όσους παραβίαζαν τα έθιμά τους, προβλέπεται και ως μηχανισμός μιας αναρχικής κοινωνίας, πιθανότατα στη λογική του να έχουμε ένα καλό μέλλον, μέσω τους παρελθόντος μας.

Εξ' όσων γνωρίζω από ιστορία, δε φαίνεται να έχει υπάρξει κάποια οργανωμένη συλλογικότητα άνευ εξουσίας, είτε νομοθετικής, είτε εθιμοτυπικής. Αυτό συμβαίνει λόγω του ότι όλες οι συλλογικοποιήσεις χρειάζονται νόρμες, πάνω στις οποίες τα μέλη τους θα συμμορφώνονται, προκειμένου να είναι λειτουργικές. Και οι νόρμες αυτές χρειάζονται κυρώσεις, ούτως ώστε να εξασφαλίσουν την τήρησή τους από οποιοδήποτε απείθαρχο άτομο. Οι κυρώσεις αυτές μπορεί να είναι εθιμοτυπικής φύσης, θρησκευτικής, πολιτικής, οικονομικής ή ηθικής, όλες, όμως, προστίθενται στην άσκηση εξουσίας πάνω στο άτομο. Η αναρχία δεν αποτέλεσε ποτέ μια κοινωνική φόρμα, ούτε μπορεί ποτέ να αποτελέσει τέτοια. Στην πραγματικότητα, θεωρώ μέγιστο λάθος το να αντιμετωπίζεται η αναρχία ως μια κοινωνική θεωρία. Δεν περιμένω από κανένα είδος κοινωνίας να εξασφαλίσει ή να σεβαστεί την ατομικότητά μου, δεδομένου πως όλες οι κοινωνίες πασχίζουν να υπονομεύσουν την αυτοκυριότητα που αποτελεί τη βάση της. Όλες πασχίζουν να παίξουν το ρόλο της αρχής πάνω στην ύπαρξη και τη συμπεριφορά μου, με τα ιδεώδη περί συνεργασίας ή συναγωνισμού, ή αδελφοσύνης, ή κοινού καλού, ή αγάπης, όπως η κυρίαρχη ομάδα της εκάστοτε κοινωνίας τα ορίζει. Σε όλες τις κοινωνίες, ως εκ

τούτου, το άτομο, το οποίο υποτίθεται πως είναι το βασικό σημείο εστίασης όλων των προνομίων, χάνεται μέσα στο συνοθύλευμα των γενικοτήτων, οι οποίες στέκονται απέναντι και πάνω από την ιδιαιτερότητα και τη συγκεκριμενοποίησή του. Για τον λόγο αυτό, ο πόλεμος ανάμεσα στο άτομο και την κοινωνία θα συνεχιστεί όσο υπάρχουν και τα δύο. Η αναρχία δεν είναι κοινωνική φόρμα. Είναι η αιχμή του ατομικισμού, η άρνηση στα πλαίσια μιας εγωιστικής φιλοσοφίας. Ο αναρχικός δεν είναι ένας πλανόδιος μικροπωλητής συστημάτων κοινωνικής σωτηρίας, αλλά ένας μονίμως αντιστεκόμενος σε κάθε προσπάθεια υπαγωγής της μοναδικότητας του ατόμου στην εξουσία της συλλογικότητας. **Ο αναρχικός είναι κάποιος ο οποίος αρνείται να παρασυρθεί ακόμα κι από το πιο λαμπερό ή το πιο ορθολογικό όραμα μιας κοινωνίας, μέσα στην οποία οι διάφοροι εγωισμοί θα τιθασεύονται, προκειμένου να εναρμονιστούν ο ένας με τον άλλο.** [3]

Στην προαναφερθείσα μπροσούρα του Nicolas Walter, το είδος της αναρχίας το οποίο υπογραμμίζω απορρίπτεται, ίσως, με περιφρόνηση, ως κατάλληλο για «ποιητές και αλήτες», ως «αναρχία στο εδώ και το τώρα, αν όχι πανανθρώπινη, τότε στη ζωή του καθενός».

Επί της ουσίας, όμως, πού και πότε άλλοτε θα μπορούσε κάποιος να την περιμένει;

Υποσημειώσεις:

[1] Σε ολόκληρο το αγγλικό κείμενο χρησιμοποιείται η λέξη anarchism.

[2] Κατά την αναζήτηση του πρωτότυπου κειμένου, δε βρέθηκε κάποια έμφαση του συντάκτη.

[3] Η έμφαση των μεταφραστών.

— — — —

Μετάφραση: Violent by Design [Κύκλος Ατομικιστών Αναρχικών]
Πηγή: The Anarchist Library

“Προλεγόμενα για κάθε μελλοντική μηδενιστική φιλοσοφία”, John A. Marmysz

Πριν χρόνια, έμπλεξα σε μια συζήτηση με μια γυναίκα σχετικά με τα προτερήματα ενός κώδικα αξιών, που βασίζεται στις αρχές της λογικής, σε σχέση με έναν κώδικα αξιών, που βασίζεται στις ατομικές προτιμήσεις. Εκείνη ήταν καντιανή· εγώ ήμουν μηδενιστής. Δεν φαινόταν να υπήρχε κάποιο κοινό πεδίο να μοιραστούμε. Όντας νεότερος και πολύ λιγότερο επιθετικός από αυτήν στον τρόπο με τον οποίον συζητώ, έφυγα από την κουβέντα νιώθοντας πως ήμουν ο χαμένος. Οι προτάσεις μου απορρίφθηκαν από εκείνη τη γυναίκα με ένα συγκαταβατικό γέλιο. Στη συνέχεια, επαναδιατύπωσε τις δικές της θέσεις σαν να ήταν κάτι δεδομένο, χειρονομώντας στον αέρα, σαν να έδειχνε την “κοινή λογική”, με βάση την οποία μιλούσε.

Λοιπόν, έχουν περάσει χρόνια και αλίμονο της εκείνης της γυναίκας, αν οι δρόμοι μας ξανασυναντηθούν. Βλέπετε, η φιλοσοφική μου αυτοπεποίθηση έχει δυναμώσει με τον καιρό και εκ των υστέρων, αναγνωρίζω τα ψεγάδια, τα λάθη και τις σοφιστίες, που χρησιμοποιούνται γενικά από τους ορθολογιστές, αλλά που ήταν ιδιαίτερα εμφανείς στα επιχειρήματα της Καντιανής για την οποία μιλάμε. Επιτρέψτε μου, λοιπόν, να σχεδιάσω το πεδίο της μάχης και να επαναλάβω το συμβάν όπως θα συνέβαινε σήμερα, δείχνοντας όλην τη δύναμη της μηδενιστικής οπτικής και την αδυναμία της αντίθετης πλευράς. Μακριά από το να κάνω το λάθος του να πολεμάω σκιάχτρα, θα δείξω απλά γιατί οι ορθολογιστές δεν μπορούν να παρέχουν ικανοποιητικές ανταπαντήσεις στη μηδενιστική κριτική.

Ο Καντ έδωσε μεγάλη έμφαση στις ορθολογικές ιδιότητες της ηθικής. Σύμφωνα με την άποψή του, οποιοσδήποτε, μέσω μιας λογικής άσκησης, μπορεί να συνάγει τις αρχές και τους κανόνες, που κυβερνούν την ορθή ηθική πράξη. Χρησιμοποιώντας ένα είδος νατουραλιστικού επιχειρήματος, έφτασε στο συμπέρασμα πως η λογική, όπως ένα όργανο, πρέπει να υπάρχει για κάποιο λόγο και αυτός ο λόγος είναι το να συνάγει ηθικές επιταγές. Το να ζεις ηθικά σημαίνει να ζεις

σύμφωνα με την επιταγή, που έχει συναχθεί μόνο από την “αγνή” λογική – αυτό που ονομάζεται “Κατηγορηματική Προσταγή” ή αλλιώς “Χρυσός Κανόνας”. Για τον Καντ, η ηθική κατέχει μια διακριτή μορφή, που μπορεί να “συνοψισθεί” σε μια πρωταρχική αρχή και η βάση για να πράττεις ηθικά βρίσκεται στην προσκόλληση σε αυτήν την αρχή.

Τώρα, ο άγρυπνος μηδενιστής θα τραβήξει τα γκέμια. “Ωπα, Καντιανέ! Μπορούμε να κόψουμε ταχύτητα και να μιλήσουμε λίγο για τη “λογική”;" Ο Κάντ και οι ζηλωτές υποστηρικτές του ισχυρίζονται υπεροπτικά πως οι άνθρωποι είναι ουσιαστικά “λογικά όντα”, σαν να ήταν η “λογική” κάτι απτό, που μπορεί να αναγνωρισθεί δείχνοντάς το. Αλλά, είναι δύσκολο να δει κανείς την ομοιότητα μεταξύ ενός οργάνου και της “λογικής”. Επιπλέον, υπάρχουν όργανα, όπως η σκωληκοειδίτιδα ή οι αμυγδαλές, τα οποία δεν εξυπηρετούν κανένα σκοπό και που μπορούμε να ζήσουμε περίφημα και χωρίς αυτά. Το πρώτο μου λάθος στη διαφωνία με την “Κα. Καντιανή” ήταν να την χαϊδεύω αντί να την προκαλέσω να εξασκήσει την πραγματοποίηση της “λογικής”.

Αλλά, ακόμα κι αν της επέτρεψα αυτό το βήμα, δεν ισχύει πως πολλά πράγματα, συμπεριλαμβανομένων και ασυμβίβαστων μεταξύ τους συμπερασμάτων, μπορούν να συναχθούν με τη λογική; Πάρτε για παράδειγμα τα επιχειρήματα για την ύπαρξη του θεού. Ας υποθέσουμε πως κάποιος έχει το θράσος να υποστηρίξει πως εφόσον ο θεός είναι ένα τέλειον και πως εφόσον η τελειότητα υποδηλώνει ύπαρξη, ο θεός πρέπει να υπάρχει. Αυτό το επιχειρήμα είναι απόλυτα “λογικό”. Πηγαίνει πολύ λογικά από τις επαγωγές στο συμπέρασμά του. Ένας εξίσου “λογικός” ανταγωνιστής, όμως, ίσως αντιτάξει το επιχειρήμα πως αν υπάρχει ένας απόλυτα “καλός” και παντοδύναμος θεός, δεν θα επέτρεπε την ύπαρξη του “κακού” στον κόσμο. Υπάρχει κακό στον κόσμο. Επομένως, δεν υπάρχει ένας απόλυτα “καλός” και παντοδύναμος θεός. Έτσι, κλείνει το θέμα... Τουλάχιστον μέχρι να ακουστεί το επόμενο “λογικό” επιχειρήμα από την άλλη πλευρά. Αν υπάρχει θεός, σίγουρα οι βουλές του είναι άγνωστες (και όχι λογικές).

Όλοι έχουν τους λόγους τους και όλοι χρησιμοποιούν τη λογική, αλλά από αυτό δεν προκύπτει ύπαρξη μιας καθοδηγητικής δύναμης, που ονομάζεται “λογική”. Αντί να μιλάμε για ένα πράγμα ή για μια καθοδηγητική δύναμη, θα ήταν πιο ακριβές να μιλάμε για τη διαδικασία της “εκλογίκευσης”. Όταν μιλάμε για τη λογική, φαίνεται πως αυτό, για το οποίο μιλάμε στην πραγματικότητα, είναι η διαδικασία που μας προσφέρει επιχειρήματα για να στηρίξουμε ένα πιστεύω, μια άποψη ή ένα συμπέρασμα. Η εκλογίκευση εμπεριέχει τη διαδικασία κατάθεσης επιχειρημάτων και τα επιχειρήματα μπορούν να είναι πειστικά με κυρίως δύο τρόπους: μπορούν να επικαλούνται τη λογική ή να επικαλούνται τη διαίσθηση. Τα επιχειρήματα ενός λογικολόγου απεικονίζουν τη λογική πλευρά. Οι ασκήσεις του στους τύπους των επιτρεπόμενων συμπερασμάτων είναι σχεδόν άνευ περιεχομένου και αντιπροσωπεύουν τις ορθολογικές, επίσημες σχέσεις μεταξύ των μεταβλητών. Στην άλλη πλευρά, εκείνη της διαίσθησης, βρίσκονται τα επιχειρήματα ενός παρουσιαστή τηλεμαραθωνίου. Η ικανότητά του να πείθει βασίζεται σχεδόν εξ ολοκλήρου σε ένα άμορφο περιεχόμενο. Κλαίει και αγκαλιάζει ανάπηρα παιδιά, βασιζόμενος στη δύναμη της πειθούς των συναισθημάτων, τα οποία είναι προσβάσιμα μέσω της διαίσθησης, για να πυροδοτήσει μια εμφατική ανταπόκριση από τους άλλους. Κάπου ανάμεσα σε αυτούς τους δύο ακραίους ρυθμούς βρίσκεται ο δικηγόρος, ο οποίος αναμειγνύει τον ορθολογικό νομικισμό με συναισθηματικές επικλήσεις στη δικαιοσύνη.

Η ικανή μορφοποίηση πειστικών, λογικών επιχειρημάτων μαθαίνεται μέσω της αφοσίωσης πολύ χρόνου, προσπάθειας και πολλών πόρων στις ακαδημαϊκές σπουδές. Είναι μέσω αυτής της ακαδημαϊκής διαδικασίας νομιμοποίησης που κάποιος κερδίζει το προνόμιο να τον παίρνουν σοβαρά στη δραστηριότητά του να πείσει τους άλλους λογικά. Εξαιτίας του χρόνου, της προσπάθειας και των πόρων, που είναι απαραίτητοι για την “απόκτηση πτυχίων”, μόνο μια μειοψηφία των ατόμων του πληθυσμού θα ακολουθήσουν αυτήν την πορεία. Τα εμπόδια που θέτονται είναι επαρκή για να αποτρέψουν τους περισσότερους ανθρώπους από το να ολοκληρώσουν (ή καν

να αποπειραθούν να ακολουθήσουν) ένα πρόγραμμα ακαδημαϊκών σπουδών. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα το ότι η ικανότητα του να εκθέτεις λογικά επιχειρήματα και τα προνόμια, που τη συνοδεύουν, συγκεντρώνονται στα χέρια μιας σχετικά μικρής ομάδας ατόμων.

Η δύναμη της πειθούς μέσω των επικλήσεων στη διαίσθηση, από την άλλη πλευρά, δεν χαρίζεται μόνο σε εκείνους, που έχουν εκπαιδευτεί επίσημα. Όταν κάποιος κάνει επίκληση στη διαίσθηση, το κάνει θεωρώντας πως οι άλλοι έχουν την ίδια διαίσθηση με εκείνον και πως αυτή η κοινή γνώση είναι επαρκής απόδειξη για διατυπώσει περαιτέρω θέσεις. Για να πείσουν, οι άνθρωποι επικαλούνται συγκεκριμένα συναισθήματα, τα οποία είναι προσβάσιμα μέσω της διαίσθησης, με σκοπό να προκαλέσουν εμφατική ανταπόκριση στους άλλους και να τους συγκινήσουν (πείσουν). Αυτή η τακτική φαίνεται να λειτουργεί, επειδή οι άνθρωποι μοιράζονται ένα παρόμοιο εύρος συναισθηματικών αποκρίσεων. Όπως και να έχει, η ικανότητα του να συγκινείς τους άλλους συναισθηματικά είναι υπαρκτή σε όλα τα μέλη του είδους σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό (...ακόμα και οι πνευματικά δυσλειτουργικοί άνθρωποι μπορούν να προκαλέσουν ενσυναίσθηση, αν και βέβαια το αν μπορούν να ανταποκριθούν στα ίδια αποτελέσματα είναι ένα ανοιχτό ερώτημα). Η επίκληση στη διαίσθηση/συναίσθημα, τότε, είναι ένα πολύ πιο δημοκρατικό εργαλείο από ότι η επίκληση στη λογική.

Το αν μια επίκληση τείνει πιο πολύ να γίνεται στη λογική ή στη διαίσθηση, εξαρτάται από το αντικείμενό της και από το ποιος γίνεται η προσπάθεια να πεισθεί επ' αυτού. Το συμπέρασμα εκείνου που προσπαθεί να πείσει, σε αυτήν την περίπτωση, είναι απλά εκείνη η άποψη, που θεωρεί εκείνος σωστή και που επιθυμεί και οι άλλοι να τη δεχτούν ως τέτοια. Αν του ζητηθεί να τεκμηριώσει αυτήν την άποψη, μπορεί να εκθέσει τους λόγους που στηρίζει αυτήν την άποψη ή μπορεί απλά να ισχυριστεί πως αυτή είναι "διαισθητικά" σωστή.

Ένα άτομο, που επιχειρηματολογεί σχετικά με μια ηθική κρίση, προσπαθεί να τεκμηριώσει ένα "πρέπει" με βάση αυτό που νομίζει

ότι “είναι”. Για παράδειγμα, μπορώ να πω πως “θεωρώ λάθος να βασανίζεις παιδιά με βούκεντρα, άρα θα έπρεπε να μη βασανίζεις παιδιά με βούκεντρα”, κάνοντας έτσι μια περιοριστική ηθική δήλωση με τη μορφή μια περιγραφικής δήλωσης. Το να επιχειρηματολογήεις πάνω σε μια ηθική κρίση ένεχει το να κατευθύνεσαι από το δηλωτικό στο προστακτικό· από το “είναι” στο “πρέπει” να είναι. Η μετακίνηση από το “είναι” στο “πρέπει” κάνει το “είναι” απαραίτητο, καθιστώντάς το παγκόσμια αλήθεια και δημιουργώντας μια κρίση με προστακτική ή έμπρακτης κατεύθυνσης δύναμη. Τότε, μια ηθική κρίση εξαρτάται από την κρίση ενός γεγονότος (όπως αυτό γίνεται αντιληπτό). Αλλά, αυτό το γεγονός (ή μια θέση ή μια άποψη ή ότι άλλο), με τον τρόπο που γίνεται αντιληπτό, υπόκειται επίσης στην αποδοχή ή την απόρριψη και αν δεν γίνεται δεκτό ως διαισθητικά σωστό από τον ακροατή, εκείνος που επιχειρηματολογεί σχετικά με αυτό μπορεί να κληθεί να στηρίξει την άποψή του πάνω σε αυτό το “γεγονός” με περισσότερα επιχειρήματα. Αυτή η διαδικασία έκθεσης επιχειρημάτων (ή εκλογίκευσης) θα είναι ατέρμονη, μέχρι εκείνος που επιχειρηματολογεί σχετικά και ο ακροατής να φτάσουν σε κοινές απόψεις, τις οποίες θεωρούν και οι δύο διαισθητικά σωστές (ή μέχρι να συμφωνήσουν ότι διαφωνούν). Οι συζητήσεις περί ηθικής είναι μια ξεκάθαρη περίπτωση, όπου η αποδοχή ή η απόρριψη ενός συμπεράσματος εξαρτάται λιγότερο από τα επιχειρήματα, που διατυπώθηκαν για να στηρίξουν αυτό το συμπέρασμα, από την αποδοχή ή την απόρριψη συγκεκριμένων “ηθικών διαισθήσεων” σχετικά με το τι είναι σωστό ή λάθος στον κόσμο.

Τώρα, ένας Καντιανός θα ήθελε να πιστέψουμε πως η λογική διατύπωση ηθικών κρίσεων ακολουθεί μια διαδικασία ευθεία, επαγωγική και λογική. Σύμφωνα με τον Καντιανό, ένα άτομο, που το απασχολεί ένα ηθικό ερώτημα, είναι ικανό να συνάγει το συμπέρασμά του από κάποια από τις διατυπώσεις της “Κατηγορηματικής Προσταγής”. Κάθε ανήθικη πράξη θα υπονόμειυε την Κατηγορηματική Προσταγή και θα ενέπλεκε το άτομο σε μια λογική αντίφαση. Για παράδειγμα, όταν ένας Καντιανός ρωτάει “Είναι λάθος να βασανίζουμε παιδιά με βούκεντρα;”, η απάντηση

του θα είναι ίσως κάπως έτσι: “Η Κατηγορηματική Προσταγή ορίζει πως κάποιος μπορεί να δρα με τέτοιο τρόπο, ώστε μια πράξη του να μπορεί να θεωρηθεί μια καθολική αλήθεια για όλην την ανθρωπότητα. Τι θα γινόταν, λοιπόν, αν όλοι βασάνιζαν παιδιά με βούκεντρα; Λοιπόν, κάποτε ήμουν παιδί. Αν με βασάνιζαν με βούκεντρα, θα ένιωθα μεγάλο σωματικό και συναισθηματικό πόνο. Εφόσον ο πόνος είναι κάτι που θέλω να αποφύγω, δεν θα μπορούσα να θεωρώ το βασανισμό των παιδιών ως καθολική αλήθεια, αφού αυτό θα σήμαινε πως θεωρώ κάτι σωστό για τον εαυτό μου ενώ δεν το κάνω. Θα κατέληγα έτσι σε μια λογική αντίφαση. Έκλεισε το θέμα.” Όλο αυτό φαίνεται πολύ “λογικό”, αλλά όπως έχει σημειωθεί και πριν, το ίδιο ισχύει για πολλά άλλα πράγματα. Ένας μαζοχιστής έχει πολύ διαφορετική λογική και δεν καταλήγει σε καμιά απολύτως αντίφαση.

Αλλά, πέρα από αυτό, ο καντιανός λαμβάνει ως δεδομένο αυτό που τίθεται στην πραγματικότητα υπό συζήτηση. Από πού προέρχεται αυτή η «Κατηγορική Προσταγή» και για ποιο λόγο θα έπρεπε να τη δεχτούμε ως κατευθυντήρια αρχή; Η Κατηγορική Αρχή ακούγεται παραδόξως όμοια με μία από εκείνες τις διαισθήσεις, που είτε μοιράζεσαι με κάποιον, είτε όχι. Το να υποστηρίζεις πως πηγάζει από “καθαρή” λογική μοιάζει με το να λες σε απίστευτους “Δεν σκέφτεστε αρκετά σκληρά!”, όταν στην πραγματικότητα, είναι, ίσως, ο καντιανός εκείνος που δεν σκέφτεται αρκετά σκληρά σχετικά με το τι κινητροδοτεί την επιθυμία του να προβεί σε καθολικές ηθικές δηλώσεις εξ αρχής.

Ο σκοπός κάθε ηθικής κρίσης είναι να υποβάλλει συγκεκριμένες ανθρώπινες συμπεριφορές και να περιορίσει άλλες, έτσι ώστε όλες οι ηθικότητες να είναι, στην πράξη, καταναγκαστικές. Το επιχείρημα, που εμπλέκεται στη δικαιολόγηση μιας διαίσθησης, χρησιμοποιείται για να πείσει τρίτους πως είναι ορθό να δράσουν σε συμφωνία με εκείνην τη διαίσθηση, περιορίζοντας, έτσι, τον αριθμό των επιτρεπτών δράσεων, που ενδέχεται να επιδιωχθούν. Η μετακίνηση από το “είναι” στο “οφείλει”, τότε, φαντάζει ορμώμενη από την επιθυμία να ελεγχθούν οι δράσεις άλλων ανθρώπων. Σε

μια συζήτηση γύρω από την ηθική, λίγοι άνθρωποι επιδιώκουν μια μεγάλη ομάδα ανθρώπων να περιορίσει τις δράσεις της.

Υφίσταται μια τεράστια ανισορροπία δύναμης στην κοινωνία μας. Μία σχετικά μικρή ομάδα ανθρώπων κατέχει τη δύναμη να επιρεάσει τη συντριπτική πλειοψηφία, μέσω του ελέγχου των νόμιμων ορισμών της ορθής δράσης. Εκείνοι οι ελάχιστοι, στους οποίους επιτρέπεται η συμμετοχή στη μάχη των ανταγωνιστικών ηθικών επιχειρημάτων, είναι εκείνοι που έχουν το δικαίωμα να καθορίσουν το επιτρεπτό πεδίο δράσεων στον πληθυσμό. Εκείνοι οι ικανοί και εκπαιδευμένοι στη χρήση της λογικής είναι αυτοί που έχουν πρόσβαση στο πεδίο μάχης της ηθικής, την ίδια στιγμή που οι όχι τόσο εκπαιδευμένοι βρίσκονται κλειδωμένοι έξω από την αρένα. Από τη στιγμή που η ικανότητα να απευθύνεσαι στον ορθολογισμό δύναται να συγκεντρωθεί στα χέρια των ολίγων, η εκπαίδευση στον ορθολογισμό αποτελεί μια πρόσφορη μέθοδο για να εξασφαλιστεί πως δεν θα έχουν όλοι τη δυνατότητα να ακουστεί η φωνή τους πάνω από τη φασαρία της μάχης. Είναι ένας από τους τρόπους, με τους οποίους η άνιση κατανομή ισχύος διατηρείται. Για να το θέσω απλά, τα λογικά επιχειρήματα θεωρούνται νόμιμα επειδή μόνον ελάχιστοι είναι οι άνθρωποι, οι οποίοι μπορούν να τα διατυπώσουν επιδέξια, ενώ οι διαισθητικές προσφυγές νομιμοποιούνται επειδή πολλοί άνθρωποι μπορούν να τις χρησιμοποιήσουν με άνεση.

Θα πρέπει να τονιστεί πως δεν υπάρχει τίποτα έμφυτο στον ορθολογισμό, που τον καθιστά περισσότερο καταπιεστικό από τη διαίσθηση, όταν χρησιμοποιείται στην επιχειρηματολογία. Το ζήτημα είναι απλά πως το προνόμιο του ορθολογισμού σε βάρος της διαίσθησης είναι μια βολική μέθοδος, για να διασφαλιστεί πως οι περισσότεροι θα δράσουν σε συμφωνία με τις επιθυμίες των ολίγων. Από τη στιγμή που τόσο οι ορθολογικές, όσο και οι διαισθητικές επικλήσεις τελικά επαφύονται σε προϋποθέσεις, που θεμελιώθηκαν διαισθητικά, το προνόμιο των ορθολογικών επιχειρημάτων σε βάρος των διαισθητικών δεν καθιστά τη συζήτηση περί ηθικής λιγότερο βασισμένη στη διαίσθηση. Αυτό το προνόμιο δεν παρέχει κανένα

αυθαίρετο και ελεγχόμενο πρότυπο, με το οποίο θα χορηγείται εξουσία στη μία άποψη έναντι της άλλης. Η επιθυμία για καταναγκασμό εκτίθεται στην επιθυμία για διατύπωση ηθικών προτάσεων. Ο ορθολογισμός είναι απλώς ένας αποτελεσματικός τρόπος να καταστεί νόμιμο ένα μικρό εύρος από αυτά τα ηθικά επιχειρήματα.

Ο Νίτσε έγραψε: “Ο μεγαλύτερος κίνδυνος, ο οποίος συνεχώς αιωρούνταν πάνω από την ανθρωπότητα και ακόμη αιωρείται πάνω της, είναι η έκρηξη της παραφροσύνης – που σημαίνει την έκρηξη αυθαιρεσίας στο συναίσθημα, την όραση και την ακοή, την απόλαυση της απειθαρχίας του μυαλού, τη χαρά του ανθρώπινου παραλογισμού”. Γιατί η έλλειψη ορθολογισμού παρουσιάζεται ως τόσο μεγάλος κίνδυνος; Λοιπόν, δίχως τη σταθερά του ορθολογισμού (ή κάποιας ομοίως ελεγχόμενης σταθεράς) εξαλείφεται η δυνατότητα να κρίνει κανείς ηθικά επιχειρήματα με αποτελεσματικά μέσα κοινωνικού ελέγχου. Εάν “τα πάντα επιτρέπονται”, τότε κανένας δεν έχει το νόμιμο δικαίωμα να ελέγξει οποιονδήποτε. Δεν υφίσταται “σωστό” ή “λάθος”, μόνο διαφορετικές προοπτικές και προτιμήσεις. Αυτός είναι ένας κίνδυνος για εκείνους, οι οποίοι ισχυρίζονται πως υφίστανται συγκεκριμένες σταθερές, απόλυτες, ανεξάρτητες και “φυσικά προκύπτουσες” αλήθειες, διότι ανακατανέμει την εξουσία του ορισμού, την προηγούμενως συγκεντρωμένη στα δικά τους χέρια ανάμεσα σε όλον τον πληθυσμό. Ο χαρακτήρας της ύπαρξης είναι τέτοιος, που ούτε δύο ερμηνείες μιας κατάστασης είναι ίσες και όλες οι ερμηνείες, τελικά, επαφύονται στο συναίσθημα, τη συγκίνηση, τη διαίσθηση και τις μη-ορθολογικές, ιδιοσυγκρατικές αντιδράσεις. Ο υπαινιγμός αυτής της κατάστασης είναι πως καμία οπτική δεν κατέχει την απόλυτη εξουσία πάνω από κάθε άλλη. Αυτό, που ακολουθεί για τη συζήτηση περί ηθικής, είναι πως το πεδίο της μάχης των αντικρουόμενων απόψεων διατρέχει τον κίνδυνο να υποστεί την εισβολή εκείνων, που είχαν προηγούμενων κριθεί ως “ακατάλληλοι για υπηρεσία”. Μια τέτοια αλλαγή θα επέτρεπε τη διάλυση των κοινωνικών ιεραρχιών, προωθώντας μια κατάσταση, στην οποία όλα τα μέλη των ειδών θα απολάμβαναν κοινή ελευθερία δράσης και εξερεύνησης των απείρων εναλλακτικών

και πιθανοτήτων που ανοίγονται σε αυτά, δίνοντάς μας μια πληρέστερη και πλουσιότερη εικόνα του τι είναι να είσαι άνθρωπος.

Η δημιουργία ηθικών κρίσεων και η υποταγή σε αυτές συνδέεται στενά με την τάση του ανθρώπου να ζει κοινωνικά. Εάν το ζειν κοινωνικά εξαρτάται από την επιβολή των ελαχίστων στους πολλούς, τότε η εξάλειψη των καθολικών ηθικών κρίσεων ίσως σημαίνει την κατάρρευση της κοινωνίας. Αλλά, ο φόβος ότι ένα τέτοιο ενδεχόμενο θα εμπνέει, δεν είναι απαραίτητα βάσιμος. Η μόνη εναλλακτική σε μια άنيση σχέση ανάμεσα στους λίγους και τους πολλούς δεν είναι απαραίτητα “ο πόλεμος ενός ενάντια σε όλους”. Υπάρχουν εκείνοι που βλέπουν μια εναλλακτική στην εθελοντική συνεργασία μεταξύ προσώπων (η αναρχία των Στίρνερ, Προυντόν, Μπακούνιν και προσφάτως του Μπομπ Μπλακ) και εκείνοι που προκρίνουν ένα είδος ατομικισμού, μη-παρέμβασης ανάμεσα στους ανθρώπους (Νίτσε και πολλοί πρόσφατοι “μεταμοντέρνοι” συγγραφείς). Το στοιχείο του καταναγκασμού ίσως δεν εξαλειφθεί ποτέ πλήρως, όσον αφορά το πεδίο της ανθρώπινης αλληλεπίδρασης (απλώς εδραιώνοντας μια προτίμηση σε κάποιον, ο σπόρος της ιεραρχικής κατάταξης είναι παρόντας), αλλά με την εξάλειψη της τάσης προς καθολικές διαισθήσεις, οι άνθρωποι θα ήταν λιγότερο επιρρεπείς στο να περιορίζουν τη διαθέσιμη γκάμα οπτικών σε καταστάσεις και στην πραγματικότητα, θα ήταν περισσότερο πιθανό πως θα διεύρυναν αυτήν τη γκάμα, με αποτέλεσμα μια περισσότερο ποικιλόμορφη, πλούσια και πλήρη απεικόνιση του κόσμου.

Ένας καθηγητής, υπό τον οποίο μαθήτευσα κάποτε, μου είπε ότι όσο βαθύτερα εξερευνεί κανείς το τι σημαίνει να είσαι ορθολογιστής και λογικός, τόσο λιγότερο σίγουρος καθίσταται στο πώς να χαράξει τις γραμμές ορισμού ανάμεσα στα ορθολογικά και τα μη-ορθολογικά πεδία. Ο σώφρων καντιανός αντίπαλός μου παραμένει ίσως ακόμη ακατάπειστος από το σύντομο μονόλογό μου, αλλά θα ήλπιζα πως ένα πράγμα είναι πολύ ξεκάθαρο. Δίχως έναν καθαρό ορισμό της λογικής και του ορθολογισμού, οι ορθολογιστές μάχονται σε μια μάχη, που χάνεται απέναντι σε εμάς, τους πανίσχυρους μηδενιστές.

Η μηδενιστική οπτική προσφέρει συνεκτικό και, εάν επιμένετε, “λογικό” απολογισμό της εμφάνισης και της χρήσης της ηθικής σαν μηχανισμό κοινωνικού ελέγχου. Προσφέρει μία επιζήμια κριτική στον ορθολογισμό γενικώς, υπόσχεται, όμως, να διευρύνει και να εμβαθύνει την κατανόησή μας για τον κόσμο και την ανθρωπότητα.

Αλλά, φυσικά, αυτό είναι μόνον η δική μου οπτική.

Πηγή: Έρεβος

“ Άσυνάρτητες σκέψεις με μπολιασμένα ίσως και πρέπει (θεωρητική περίοδος άμεσης δράσης ΙΙ) ”

Λίγα λόγια για εργοστάσια και για τις λέξεις (αφορμή για ξεκίνημα)

Η αυτοδιαχείριση των ζωών μας δεν μπορεί να ταυτίζεται με την διαχείριση ενός βιομηχανικού εργοστασίου που καταστρέφει την φύση , μηχανοποιεί τους ανθρώπους και παράγει οικοδομικά υλικά για μητροπόλεις ,φυλακές και δικαστήρια .Ενός κατασκευάσματος που «γεννήθηκε» μέσα από την δημιουργία του Καπιταλισμού . Ενός κατασκευάσματος που είναι «απαραίτητο» στοιχείο για τον τρόπο που ζούμε σήμερα . Κατακτήσεις σαν αυτές ενός εργοστασίου μας κάνουν να ξεχνάμε ότι εκεί ακριβώς είναι το πρόβλημα , ο τρόπος που ζούμε σήμερα .

[συνέχεια αλλά με επεκτάσεις που ξεφεύγουν απ' το θέμα , δεν πειράζει]

Γι αυτό ακριβώς πρέπει να κινηθούμε προς την αλλαγή του , κάτι που μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την ολική καταστροφή του κόσμου όπως τον γνωρίζουμε σήμερα .

Καθώς η εξουσία , ο καπιταλισμός ,ο πολιτισμός, το κράτος, το τεχνοβιομηχανικό σύμπλεγμα /όπως θες πεστο/δεν επηρεάζουν μόνο μια οικονομική τάξη πραγμάτων αλλά ακόμα παραπάνω την δημιουργούν , στοιχειοθετώντας την ως την μόνη φυσιολογική κατάσταση.

Αυτή η κατάσταση διακρίνεται μέσα από το πλειοψηφικό πλαίσιο συμπεριφορών, παραδόσεων, ηθικής και συνηθειών. Αυτή κατάσταση μας επηρεάζει θέλοντας και μη , καθώς οτιδήποτε και να πράξουμε σήμερα όσο «ελεύθερο» και αυθόρμητο και να είναι να μην είναι δυνατόν να απεμπλακεί από τις βασικές αξίες του κόσμου που ζούμε , καθώς είναι αδύνατον να μην αλληλεπιδράμε με αυτές. Οι ατομικότητες μας και εκφράσεις τους έχουν γίνει αριθμοί και εικόνες προς χρήση .

Σαν να μην φτάνει αυτό συχνά χαιρόμαστε κιάλας που μας

αναγνωρίζουν ως αριθμούς ως εικόνες . Η ανάγκη της κυριαρχίας **για νέκρωση των αισθήσεων των ατόμων** βρίσκεται σε άμεση συνάρτηση , με την οργάνωση της σε όλα τα επίπεδα της ζωής για χάρη της διαρκούς διάχυσης της βασικότερης αξίας της , του κέρδους (όπως ορίζεται σε αυτήν την κοινωνία). Έτσι οι μόνες αισθήσεις που απομένουν στην συνέχεια στους ανθρώπους είναι αυτές του κέρδους , συνειδητά σχεδόν σε όλες τις πτυχές της ζωής τους . Ένα κέρδος όμως που καμία σχέση δεν έχει με την ατομικότητα τους . Γι αυτό και οι καταπιεσμένοι δεν μπορούν παρά να είναι υπεύθυνοι για την στήριξη της κυριαρχίας .Καθώς προτιμούν να εθελουφλούν παρά να πάρουν την ζωή τους στα χέρια τους .

Αυτό βέβαια δεν αναιρεί σε καμία περίπτωση την **εξαιρετική ικανότητα της τεχνοβιομηχανικής και πολιτισμικής μηχανής στον καθολικό έλεγχο** .

Καθώς η ηγεμονία του κέρδους δε σημαίνει μόνο πολιτικό και οικονομικό έλεγχο, αλλά επίσης την ικανότητα της εξουσίας να προβάλλει τον δικό της τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνεται τον κόσμο, ώστε αυτοί και αυτές που είναι κάτω απ την κυριαρχία της να αποδέχονται αυτόν τον τρόπο ως «κοινή λογική» και ως «φυσικό». Αυτό απαιτεί από τους τελευταίους προθυμία και ενεργητική συναίνεση.

Η κοινή λογική μπορεί να ιδωθεί ως ο τρόπος με τον οποίο αυτοί που κυριαρχούνται από την εξουσία βιώνουν την υποτέλειά τους. Αυτή η διεργασία μπορούμε να πούμε ότι διενεργείται μέσα μας ύπουλα , περιορίζοντας την φαντασία μας , σφραγίζοντας τις αληθινές μας επιθυμίες και τέλος **καταστέλλοντας τις ήδη βιωμένες εμπειρίες μας καθώς και παραμορφώνοντας τις επερχόμενες νέες εμπειρίες** . Μετατρέπομαστε έτσι σε λάτρεις εικόνας , του ειδώλου μας μέσα από την σκέψη χάνοντας ή έστω αλλοιώνοντας κάθε μορφή αρχέγονης αίσθησης . Κάπως έτσι φτάνουμε στην νέα εποχή της πρόσβασης που τα συναισθήματα και οι αισθήσεις μας γίνονται υπαρκτά μόνο επί πληρωμή καθώς σε καμία περίπτωση δεν μιλάμε για φυσική εξέλιξη του ανθρώπου αλλά για μια θεσμοθέτηση

της ιδιοκτησίας ακόμα και στο επίπεδο των συναισθημάτων .

Η εξουσία έχει επιδράσει στα πάντα γύρω μας αλλά και μέσα μας. Σε τέτοιο βαθμό ώστε ακόμα και η άμεση επαναστατική δράση να έχει μετατραπεί σε θέαμα και σε εικόνα . Ακόμα και στις λίγες φορές που ωθεί τον άνθρωπο στην δράση (έστω την εγκεφαλική) μετά την θέαση της , αυτή δεν παύει να είναι μια πλήρως διαστρεβλωτική , αυτό-επιβεβαιωτική και πολλές φορές σκόπιμα κατευθυνόμενη προώθηση, που συνήθως οδηγεί σε μία στιγμιαία εσωτερική «εξέγερση» από το άτομο για την αλλαγή της ζωής του ή οποία σχεδόν πάντα μένει στα χαρτιά και στηρίζεται στις υποτιθέμενες αδυναμίες του ατόμου σε σχέση με το κοινωνικό πρότυπο του θεωρητικού νικητή . Πολύ συχνά βλέπουμε ακόμα και άτομα που παθιάζονται τόσο έντονα σχετικά με την έκφραση μίας ανατρεπτικής ή κριτικής άποψης μέσα από την εικόνα ή τον λόγο να λησμονούν ότι μια άποψη δεν μπορεί να είναι στα αλήθεια ανατρεπτική αν δεν εμπεριέχει την δράση .

Μια όμορφη εικόνα είναι απλά μια όμορφη εικόνα δεν δημιουργεί παρά μόνο ένα ωραίο συναίσθημα και τίποτα παραπάνω , καθώς η ίδια της η φύση είναι πλασματική . Ο ριζοσπαστικός λόγος είναι απλά ένας ριζοσπαστικός λόγος και δεν δημιουργεί ένα ωραίο συναίσθημα και τίποτα παραπάνω , καθώς η ίδια η φύση του είναι πλασματική στο σήμερα .

Να απελευθερώσουμε τα λόγια και τα βλέμματα μας !

Η μυθοποίηση των επαναστατικών δράσεων συχνά μας απομακρύνει από την πραγματώση και την βίωση τους .

Ο μόνος τρόπος για να καταστρέψουμε τη μυθοποίηση σήμερα είναι να πράξουμε . Ο μόνος τρόπος να εκφραστούμε ελεύθερα και αυθόρμητα σήμερα είναι όταν **πραγματώνουμε την επίθεση** εναντίον των πολυπρόσωπων δομών της εξουσίας .

και η κάθε μας ήττα , το κάθε μικρό γαμημένο λάθος

αφορμή για την επόμενη μάχη

και ο πόλεμος μαίνεται

και αν δεν μαίνεται στην πράξη και από μας

κάθε μικρή πιθανότητα εξέγερσης θα πνίγεται μέσα στην απραξία και στον φόβο λόγω έλλειψης πρακτικής γνώσης των ανθρώπων που θεωρούν "ότι θα είμαι εκεί αν, όταν, όποτε" αλλά μέχρι τότε περιμένω

να μην ξεχάσουμε ποτέ τις προοπτικές και παρακαταθήκες που ανοίγει η σύγκρουση

να μην ξεχάσουμε ότι στον λογικοπρακτικό κόσμο της εικόνας που ζούμε ακόμα και μόνο μέσα από την βίωση μίας μητροπολιτικής σύγκρουσης μπορούμε να απεμπλακούμε απ τα εγκεφαλικά μας σκουπίδια και να βιώσουμε το μη προκαθορισμένο

αρκεί να μην μείνουμε μόνο εκεί

να κατανοούμε βαθύτατα ότι δεν αντιστεκόμαστε απλά στις δομές αυτού του κόσμου, αλλά αντίθετα προσπαθούμε να τις καταστρέψουμε γιατί αποτελούν εμπόδιο για την αυτοδημιουργία της ζωής μας

να διακρίνουμε ότι το χάος είναι κάτι γλυκό προκειμένου να ξαναγίνουν αχαρτογράφητες οι ζωές μας

Ας καταστρέψουμε την εξουσία για να βιώσουμε το πρωτόγνωρο .

Ας την καταστρέψουμε για χάρη της διασκέδασης .

Αν πίσω από κάθε βίαια και "ακραία" έκφραση του αγώνα ,

βρίσκονται πράγματι τα ιδανικά μας δεν έχουμε να

φοβηθούμε τίποτα

*Για την πολύμορφη και πολυτασική αναρχική επίθεση , για
την απόλυτη ελευθερία ,*

για την αναρχία !

λύσσα και συνείδηση μέχρι την ηδονή

υγ. Την Τετάρτη 18 Σεπτεμβρίου στα δικαστήρια Θεσσαλονίκης, εκδικάζεται η αίτηση διακοπής ποινής του αναρχικού Μπάμπη Τσιλιανίδη, για ληστεία στο οικονομικό τμήμα του νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ. Να του δείξουμε την αλληλεγγύη μας με όλα τα μέσα

Κείμενο που είχε σταλεί στο μηδενιστικό blog Parabellum

“Κάποιες σκέψεις για τον πολιτισμό και την κοινωνία”, Parabellum

Κοινωνία

Η μαζική κοινωνία είναι μια αναγκαστική συνθήκη που, επιβλήθηκε στα άτομα και τις ομαδοποιήσεις τους, ώστε να είναι εφικτή η ύπαρξη ιεραρχημένων συγκεντρωτικών εξουσιαστικών δομών. Αυτή η επιβολή είναι κατ’ ουσίαν βίαια, είτε είναι αποτέλεσμα ενός πολέμου είτε είναι αποτέλεσμα αναγκαστικής ενσωμάτωσης για να καλυφθούν οι βασικές ανάγκες διαβίωσης.

Η καινοτομία του καπιταλισμού είναι το γεγονός ότι δημιούργησε ένα αχανές πλέγμα κοινωνικών ρόλων και ταυτοτήτων, διαποτισμένο πέρα ως πέρα με το εξουσιαστικό δηλητήριο, δένοντας με σχέσεις εξάρτησης όλους τους υπηκόους του. Αυτό το πλέγμα αποτελεί τη θλιβερή σύγχρονη καπιταλιστική κοινωνία. Είναι εξαιρετικά απλοϊκό να θεωρούμε κοινωνία απλά τη συνύπαρξη ανθρώπων στο ίδιο μέρος χωρίς να μελετούμε ποιο είναι το συνθετικό υλικό που τους κρατάει “ενωμένους”. Αυτό το μόρφωμα εξυπηρετεί τους σκοπούς της εκάστοτε κυριαρχίας. Είναι σημαντικό να καταλάβουμε ότι ο καπιταλισμός με τους αιώνες δημιούργησε την κοινωνία με σκοπό να καλύψει τις ανάγκες του. Οι συμπεριφορές, οι ρόλοι, τα ιδεολογήματα, οι αντιλήψεις και οι ταυτότητες της εξουσίας είναι τα οικοδομικά της υλικά. Στο κοινωνικό πλαίσιο, η έννοια της ολοκληρωμένης ατομικότητας είναι ανύπαρκτη. Το άτομο ακόμα και αν καταφέρει να δημιουργήσει, με όπλο την άρνηση, μια ως ένα βαθμό ανεξάρτητη συνείδηση, αδυνατεί να προχωρήσει αυτή τη διαδικασία ως το τέρμα της καθώς βρίσκει μπροστά του τα πολλαπλά εμπόδια των προαναφερόμενων κοινωνικών θεσμίσεων. Θα μπορούσαμε να παρομοιάσουμε την κοινωνία με μια εργοστασιακή γραμμή παραγωγής. Στην αφετηρία της βρίσκεται ένα τεράστιο χωνευτήριο, στο οποίο εισάγεται ο άνθρωπος κατά τη γέννηση του και μέσα από μια διαδικασία που περιλαμβάνει την οικογένεια, την εκπαίδευση, τη διαφόρων μορφών

κοινωνικοποίηση κλπ. απογυμνώνεται από οτιδήποτε μπορεί να θεωρηθεί “δικό του” και εντάσσεται στα διάφορα κουτάκια που έχει προετοιμάσει το σύστημα για αυτόν. Και αυτή η γραμμή παραγωγής του κοινωνικού εργοστασίου δεν έχει τέλος. Το άτομο-προϊόν προστίθεται στη μηχανή ως εξάρτημα και συμμετέχει στην αναπαραγωγή του κοινωνικού τέρατος μέχρι να είναι πλέον άχρηστο ή μέχρι το ίδιο να απαρνηθεί τη θέση του και να κινηθεί εναντίον της μηχανής. Θεωρώ λοιπόν πως η άρνηση και η μετατροπή επιμέρους χαρακτηριστικών της κοινωνίας συνιστά επιμέρους άρνηση και μεταρρύθμιση του κρατικοκαπιταλιστικού συμπλέγματος.

Ακριβώς σε αυτό το σημείο έγκειται η διαφωνία με αρκετές από τις άλλες αναρχικές τάσεις. Αδυνατούν να αντιληφθούν ότι η κοινωνία έχει δημιουργηθεί για να λειτουργεί με αυτούς τους όρους. Το “να φτιάξουμε μια άλλη κοινωνία” είναι ουσιαστικά ταυτόσημο με τη μαρξιστική χίμαιρα περί της οικοδόμησης ενός “άλλου εργατικού κράτους”. Η αναρχία, ως μήτρα απόλυτης ελευθερίας, είναι αντικοινωνική κατάσταση. Οι εκάστοτε κοινωνικοί νόμοι, κανόνες και θεσμοί (επίσημοι ή άτυποι) καταπιέζουν το άτομο, επομένως η αναρχία ως βίωμα εντός της κοινωνίας είναι αδύνατη. Τα άτομα αδυνατούν να διαμορφώσουν και να διαλύσουν συλλογικότητες κατά βούληση αφού οποιαδήποτε συλλογικοποίηση εντός κοινωνίας δένει τους συμμετέχοντες με τον τρόπο που περιγράφηκε παραπάνω. Ένα κομμουνιστικοποιημένο εργοστάσιο, παραμένει εργοστάσιο. Όσο και να μεταρρυθμίσει την εσωτερική του λειτουργία έχει φτιαχτεί αφενός για να λειτουργεί με συγκεκριμένο τρόπο και αφετέρου για να συνδέεται με την υπόλοιπη κοινωνία με συγκεκριμένο τρόπο, ώστε να αναπαράγεται αναγκαστικά ο ρόλος του εργάτη και του καταναλωτή. Επομένως η αναρχική αντικοινωνική κριτική συνιστά μια διακήρυξη ανεξαρτησίας της εξεγερμένης ατομικότητας από τα δεσμά της κοινωνίας. Δεν είναι ένα σχέδιο αλλά μια κήρυξη πολέμου. Δε στοχεύει μια άλλη κοινωνία, αλλά τη καταστροφή της και το “άνοιγμα” της δυνατότητας, στο τώρα και στο μέλλον, της αυτοπραγμάτωσης των ελεύθερων ατόμων και του πειραματισμού τους με σχέσεις βασισμένες στις

επιλογές και τις επιθυμίες τους, με μόνο όριο τις δυνατότητες τους.
Πόλη

Η πόλη είναι το “κτίριο” που στεγάζεται το κοινωνικό εργοστάσιο. Έχει κατασκευαστεί ως μια απέραντη φυλακή, μια αχανής αποθήκη γριναζιών της κοινωνικής μηχανής. Δεν είναι σε καμία περίπτωση ένας τόπος και τρόπος συλλογικής διαβίωσης στον οποίον αναγκαστικά θα έφταναν οι άνθρωποι ούτως ή άλλως, όπως προσπαθούν να μας πείσουν οι κάθε είδους ντεντερμινιστές. Είναι φτιαγμένη στα πρότυπα κάλυψης των αναγκών της παραγωγής, της κατανάλωσης και της επιτήρησης της μαζικής κοινωνίας. Κάθε προσπάθεια εξωραϊσμού της εικόνας της αποτελεί μεταρρυθμιστικό (άρα όχι επαναστατικό) στόχο. Ένα πάρκο στην τσιμεντούπολη μοιάζει με ένα πάρκο στο προαύλιο των φυλακών. Μπορεί ο κρατούμενος να νιώθει καλύτερα αλλά συνεχίζει να είναι κρατούμενος, η αίσθηση του για την πραγματικότητα θολώνει, απομακρύνοντάς τον από τη συνειδητοποίηση της πραγματικής του κατάστασης.

Κάνα στοιχείο της πόλης δεν ανήκει στην εξεγερμένη ατομικότητα. Κάθε στενό, κάθε τοίχος, κάθε πλατεία είναι υπενθύμιση ότι είναι ένα άγριο ζώο φυλακισμένο σε κλουβί. Και λίγη σημασία έχει για το αγρίμι αν αποφασίζει το ίδιο για τη διαρρύθμιση ή την καθαριότητα του κλουβιού του ή κάποιος άλλος. Μια κατάληψη πρέπει να νοείται μονάχα ως ένα μέρος που προπαρασκευάζεται πολύμορφα η επίθεση στο υπάρχον, ένα καταφύγιο των εξεγερμένων, όχι το “σπίτι” τους. Μια επιθετική διαδήλωση μπορεί να νοείται μονάχα ως μια καταιγίδα φωτιάς και όχι ως “πάρσιμο των δρόμων”. Όπως μέσα στην κοινωνία έτσι και μέσα στην πόλη, ο Εξεγερμένος ζει μονάχα για να την καταστρέψει και όχι για να τη μετασχηματίσει ή να την κάνει δική του.

Πολιτισμός: Επιστήμη, Βιομηχανία, Τεχνολογία

Υπάρχουν διαφορετικές αντιλήψεις για το τι εστί πολιτισμός. Λαμβάνοντας ως βάση και αφετηρία του συλλογισμού μου τον ορισμό του πολιτισμού ως το σύνολο των υλικών και πνευματικών

επιτεύγμάτων που ο άνθρωπος διαμόρφωσε από τη στιγμή που άρχισε να συμβιώνει στα πλαίσια μαζικών κοινωνιών και εντός των πόλεων, κάνω μια απόπειρα αποδόμησης του και ένταξής του στο στόχαστρο της διαρκούς αναρχικής εξέγερσης.

Η κριτική στον πολιτισμό είναι ουσιαστικά η κριτική στο ιδεολόγημα της προόδου. Θα θεωρούσε κανείς πως μετά από τόσους αιώνες επιστημονικής και τεχνολογικής “εξέλιξης”, τουλάχιστον οι αναρχικοί θα είχαν καταλάβει περί τίνος πρόκειται. Είναι αφελές να θεωρεί κάποιος πως η σύγχρονη επιστήμη και τεχνολογία ακολουθούν μια ανεξάρτητη πορεία προς τη γνώση και προς το συμφέρον του ανθρώπου. Πρώτον, επειδή η ανθρωπότητα ως σύνολο είναι κάτι τελείως επίπλαστο, επομένως τα “κοινά” χαρακτηριστικά και άρα και οι “κοινές” ανάγκες, που μοιράζονται οι άνθρωποι, με εξαίρεση τα βιολογικά χαρακτηριστικά, είναι κατασκευασμένα. Όπως τυχαίως η επιστήμη και η τεχνολογία είναι αποκλειστικό προϊόν του δυτικού κόσμου και επιβάλλεται στους “υποανάπτυκτους” δια πυρός και σιδήρου. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το γεγονός πως η αγορά κινητής τηλεφωνίας είναι πλέον προσανατολισμένη στις χώρες της Αφρικής και όχι στην κορεσμένη Ευρώπη και Βόρεια Αμερική. Αποφάσισαν οι Αφρικανοί πως εν μέσω λοιμών, ξηρασίας και εμφυλίων πολέμων χρειάζονται κινητά; Μάλλον όχι. Πρέπει όμως να χωρέσουν στην πολιτισμένη ανθρωπότητα γιατί έτσι βολεύει τους εταιρικούς κολοσσούς. Θα μπορούσε κανείς να σκεφτεί το εξής απλό: Πόσα από τα επιστημονικά και τεχνολογικά επιτεύγματα που γνωρίζουμε θα υπήρχαν χωρίς τη λογική του κέρδους και τη λογική της διατήρησης της μαζικής κοινωνίας ως πηγής κέρδους και εξουσίας;

Ακόμα πρέπει να γίνει αντιληπτό πως δε γεννούν οι πραγματικές μας ανάγκες τεχνολογικά και επιστημονικά επιτεύγματα αλλά το αντίστροφο. Τα προϊόντα αυτής της διαδικασίας πρέπει να πωληθούν για να έχει νόημα παραγωγή τους. Επομένως, οι υποτιθέμενες ανάγκες μας, είναι ουσιαστικά απάτη, τίποτα άλλο από μια κατασκευασμένη αγορά στην οποία ο καπιταλισμός διοχετεύει τα προϊόντα του και οι σκλάβοι τα καταναλώνουν νομίζοντας ότι είναι και κερδισμένοι,

όπως οι ηλίθιες φάτσες που χαμογελούν στις διαφημίσεις. Εκτός από το οικονομικό σκέλος, αυτό που συχνά παραβλέπεται είναι η συστημική αξία της επιστήμης και της τεχνολογίας στο πεδίο της εξουσίας. Η επιστημονικοποίηση της γνώσης την καταταμαχίζει και απομονώνει τα κομμάτια της από το όλον. Η ικανοποίηση της περιέργειας του ανθρώπου σχετικά με τον κόσμο που τον περιβάλλει αντί να είναι ένα παιχνίδι αλληλεπίδρασης με τη φύση και τη νόηση, είναι μια ανιαρή και μεθοδευμένη “επιστημονική έρευνα”, μια στείρα καταγραφή στοιχείων και μια βαρετή επανάληψη πειραμάτων σε υπόγεια εργαστήρια, με στόχο την κωδικοποίηση της γνώσης με τρόπο που να βολεύει την εξουσία και να ενισχύει τον τεχνολογικό της βραχίονα. Δεν υπάρχει ούτε ένας επιστημονικός και τεχνολογικός κλάδος, από την κοινωνιολογία και την ιατρική μέχρι την πληροφορική και τη νανοτεχνολογία, που να μην αναπτύσσεται στη λογική της κερδοφορίας, της επιτήρησης και της καταστολής. Δεν είναι τυχαίο που οι “μεγάλες” ανακαλύψεις γίνονται από επιστήμονες που χρηματοδοτούνται από μεγάλες εταιρίες και από το στρατό.

Όσο για τη βιομηχανία, εκεί τα πράγματα είναι πιο ξεκάθαρα. Η βιομηχανία είναι απαραίτητη για τη μαζική παραγωγή των καπιταλιστικών εμπορευμάτων και έχει δομηθεί αποκλειστικά με αυτόν το στόχο. Εντός της αναπαράγεται όλη η λογική του κεφαλαίου και της εξουσίας. Ιεραρχία, πειθαρχία, εκμηδένιση της ατομικότητας, καταμερισμός της εργασίας, ανία, εργατική ηθική. Παράλληλα, απαιτείται η πραγματοποίηση της φύσης και η μετατροπή της σε μια αποθήκη έμφυχων και άψυχων πρώτων υλών. Το άτομο υποβαθμίζεται σε εργάτη, ένα εξάρτημα της βιομηχανικής μηχανής που σε αρκετές περιπτώσεις έχει λιγότερη αξία από το προϊόν που παράγει. Έτσι, μια πανάκριβη γούνα έχει μεγαλύτερη αξία από τα εκατοντάδες σφαγμένα άγρια ζώα που απαιτούνται για την κατασκευή της και από τους εργάτες* που εργάζονται για να παραχθεί. Ένα αυτοκίνητο έχει μεγαλύτερη αξία από το φυσικό τοπίο που καταστρέφουν τα ορυχεία μετάλλου και από τους σκλάβους στα κάτεργα των αυτοκινητοβιομηχανιών. Να σημειώσω εδώ πως είναι απορίας άξιον πως κάποιοι σύντροφοι απαιτούν να αντλείται

“ταξική περηφάνια” από αυτήν την εξαχρειωτική και εξευτελιστική κατάσταση στην οποία φέρνει το άτομο ο βιομηχανικός πολιτισμός.

Η αναρχική εμπλοκή

Αυτό το τερατούργημα, λοιπόν, που δημιουργείται από τη σύνθεση της επιστήμης, της τεχνολογίας και της βιομηχανίας καλούμαστε να το αυτοδιαχειριστούμε, να βρούμε την “καλή” του πλευρά, να το “στρέψουμε προς το συμφέρον των μαζών”. Χίμαιρα και έγκλημα μαζί.

Είναι παντελώς αδύνατο να χειριστείς αυτό το σύμπλεγμα απελευθερωτικά, όπως είναι αδύνατο να καρφώσεις ένα καρφί με κατσαβίδι. Κοιτώντας τα πράγματα ψύχραιμα, χωρίς τις εξάρσεις που προκαλούνται από τα ακατανόητα flash-back εικόνων από την Ισπανία του '36, μπορεί να αντιληφθεί ο καθένας πως στο σήμερα (αν όχι διαχρονικά) η διατήρηση ενός από τα στοιχεία του κρατικοκαπιταλιστικού συμπλέγματος σημαίνει την αποδοχή του όλου.

Το σύστημα έχει διαρθρωθεί με τέτοιο τρόπο, ώστε το ένα του κομμάτι να συμπληρώνει το άλλο. Δεν υπάρχει βιομηχανία χωρίς εργάτες, χωρίς τεχνολογία και χωρίς βιασμό της φύσης. Δεν υπάρχει τεχνολογία χωρίς επιστήμη και δεν υπάρχει επιστήμη χωρίς κωδικοποιημένη γνώση και ψυχρή ωφελιμιστική ηθική. Χωρίς μαζική βιομηχανική παραγωγή δεν υπάρχει μαζική κατανάλωση και εργασία και χωρίς αυτά δεν υπάρχει μαζική κοινωνία. Τέλος χωρίς μαζική κοινωνία δεν υπάρχει κράτος και καπιταλισμός. Προκαλώ οποιονδήποτε να φέρει ένα παράδειγμα που μπορεί να απομονώσει το ένα από τα άλλα διατηρώντας παράλληλα τα πλαίσια της μαζικής κοινωνίας και που ταυτόχρονα κινείται σε μια απελευθερωτική αναρχική οπτική. Κανένα μοντέλο από το αναρχοκομμουνιστικό των Μαχνοβιτών και των οπαδών του Κροπότκιν, μέχρι τον κολεκτιβισμό στην Ισπανία και τον “σε ισορροπία με τη φύση” κομμουναλισμό του Μπούκτσιν δε μπορεί να απαντήσει σε αυτό το ερώτημα.

Η αναρχική μηδενιστική οπτική

Και φτάνουμε στη γνωστή ερώτηση: Που μας οδηγεί και τι προτείνει αυτός ο μηδενισμός; Τίποτα δεν προτείνει. Ο αναρχικός μηδενισμός δεν κινείται σε αυτήν τη λογική ούτε θέλει να γίνει “κυρίαρχη τάση”, προσφέροντας μια “ρεαλιστική” εναλλακτική. Είναι μια ολιστική άρνηση του υπάρχοντος χωρίς εκπτώσεις, που αφαιρεί τις παρωπίδες που αναγκαστικά μας φοράει η λογική της “κοινωνικής αλλαγής” και μας κάνει να κοιτάζουμε κατάματα ολόκληρο το τέρας. Ως εκ τούτου, ο μηδενιστής δε νιώθει την ανάγκη να προτείνει ένα μελλοντικό παράδεισο ευημερίας. Το ζήτημα δεν είναι η χάραξη ενός προγράμματος για το αύριο αλλά η εμπέδωση μιας λογικής για το πώς μπορεί να υπάρξει το παρόν και το μέλλον με αναρχικούς όρους. Για μένα, ο αναρχικός ατομικισμός και μηδενισμός είναι έννοιες αλληλοσυμπληρούμενες και αδιαχώριστες επομένως, το σήμερα και το αύριο είναι ένα παιχνίδι στο οποίο η εξεγερμένη ατομικότητα πειραματίζεται με βάση το μηδέν, χωρίς συνταγές και έτοιμες λύσεις. Ο μηδενιστής δεν είναι επιστήμονας. Τον ενδιαφέρει το πείραμα και όχι το αποτέλεσμα. Ο αναρχικός μηδενισμός είναι πάνω από όλα άρνηση κάθε σταθεράς και ένα πρόταγμα επίθεσης στο τώρα εναντίον όλων αυτών που συνιστούν την κυριαρχία.

Αντί επιλόγου

Στο περιθώριο αυτής της ανάλυσης, θέλω να απαντήσω σε ένα βλακώδες ερώτημα που διαισθάνομαι πως θα τεθεί για ακόμα μια φορά, λόγω της έλλειψης ουσιαστικών αντεπιχειρημάτων. Γιατί οι αρνητές του πολιτισμού και της κοινωνίας χρησιμοποιούν τα προϊόντα του πρώτου και ζουν στη συνθήκη της δεύτερης.

Θα μπορούσα να το αντιστρέψω και να διερωτηθώ π.χ. γιατί οι πολέμοι της μισθωτής εργασίας εργάζονται αλλά σαν επιχείρημα θα ήταν εξίσου βλακώδες. Ως μηδενιστής, λοιπόν, προτίθεται να χρησιμοποιήσω τον καλύτερο ηλεκτρονικό υπολογιστή αν

με βοηθάει να διατυπώσω το λόγο μου, το πιο εξελιγμένο όπλο αν με διευκολύνει στο στόχο μου, το τελειότερο φάρμακο αν μπορεί να με διατηρήσει ή να με επαναφέρει σε κατάσταση που μπορώ να είμαι ικανός να πολεμήσω. Επίσης, θα ζήσω και στη χειρότερη βρωμότερπη της μητρόπολης αν με διευκολύνει στη μάχη μου, θα συναναστραφώ και το χειρότερο σκουπίδι αν μπορώ να αποσπάσω κάτι χρήσιμο από αυτό. Το μόνο όριο που βάζω στον εαυτό μου είναι το δικό μου όριο και η πραγματοποίηση του στόχου μου. Ως ατομικιστής, με ενδιαφέρει να πραγματώνω ταυτόχρονα όσο καλύτερα το Εγώ μου, πράγμα που είναι και η αφετηρία της δράσης μου. Και πάνω σε αυτό, οι ηθικές επιταγές της μάζας και των αφεντικών της μου είναι παγερά αδιάφορες, όπως αδιάφορες μου είναι και οι δήθεν “συντροφικές” συμβουλές.

Υποσημειώσεις:

1. Βρίσκομαι έτη φωτός μακριά από τη λογική που δικαιολογεί κάθε πράξη που γίνεται στο πλαίσιο της εργασίας. Ο ελεύθερος άνθρωπος είναι ολοκληρωμένο ον, δεν είναι άλλος με τα ρούχα της δουλειάς και άλλος με τις παντόφλες στο σπίτι. Οποιοσδήποτε δέχεται να εξαχρειώνεται και να καταπιέζει για “να βγαίνει το μεροκάματο” πρέπει να λαμβάνει εκτός από το μεροκάματο, και ότι άλλο αναλογεί στο σιχαμερό είδος του. Αυτό το σχόλιο αφορά και την πρόσφατη περίπτωση που ο θάνατος ενός “φουκαρά” σεκιουριτά συμψηφίστηκε από κάποιους με τις υπόλοιπες εργατικές δολοφονίες...

Parabellum

Μεγαλιτικός Κύκλος - Contra Omnes

Αθήνα, Απρίλιος - Μάιος 2015